

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

บทเรียนที่ 2: เงินได้พึงประเมิน

ครูอรรษา ธานีณรงค์
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพหลังสวน

เงินได้พึงประเมินคืออะไร?

เงิน หรือ
หลักทรัพย์

+

ผลประโยชน์อื่นใด

+

เข้าเงื่อนไข
กฎหมาย

=

เงินได้พึงประเมิน
(Assessable Income)

เงินได้อื่นเข้าลักษณะที่ต้องนำมาเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ไม่ว่าจะเป็นตัวเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

5 องค์ประกอบของเงินได้พึงประเมิน

1. เงิน และการคำนวณเงินได้ข้ามปี

การแปลงสกุลเงิน

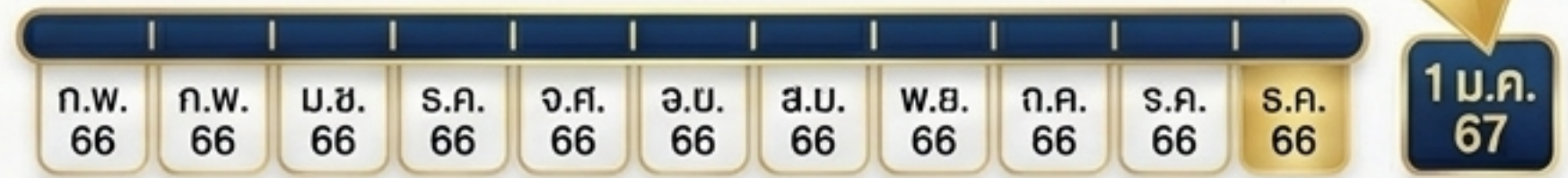
เงินตราต่างประเทศแปลงเป็นเงินไทยได้ 2 วิธี:

- (1) อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารพาณิชย์
- (2) อัตราอ้างอิงประจำวันธนาคารแห่งประเทศไทย

Case Study: นายเก่ง ปี 2566

เริ่มงาน 1 ก.พ. 66 เงินเดือน 20,000 บาท
(รับทุกวันที่ 1 ของเดือนถัดไป)

สรุปผล: ปี 2566 รับจริงแค่ 10 เดือน = $10 \times 20,000$
= 200,000 บาท (นำไปเสียภาษีปี 66)

2. ทรัพย์สิน & 3. ประโยชน์ที่คำนวณเป็นเงินได้

ทรัพย์สิน (มี/ไม่มีรูปร่าง)

การชิงโชค/เกมโชว์:
บ้าน รถยนต์ ทองคำ
(ตีมูลค่าเป็นเงินได้)

หุ้น (ตลาดหลักทรัพย์):
ราคาขาย ปชช. ทั่วไป /
ราคาเฉลี่ยในตลาดฯ

หุ้น (นอกตลาดฯ):
ราคาขาย ปชช. ทั่วไป /
มูลค่าทางบัญชี
(Book Value)

ประโยชน์ที่คำนวณได้

สวัสดิการที่พักลูกจ้างทั่วไป
(อยู่รวมกันฟรี)

คิด 20% ของเงินเดือน (ไม่รวมโบนัส)

ระดับบริหาร
(นายจ้างเช่าให้)

คิดตามค่าเช่าจริงที่นายจ้างจ่าย

4. ภาษีที่ออกแทนให้ & 5. เครดิตภาษี (มาตรา 47 ทวิ)

องค์ประกอบที่ 4 คือเงินค่าภาษีที่ผู้จ่ายเงินออกแทนให้ ถือเป็นเงินได้ด้วย

ได้รับเครดิตภาษี

✓ ได้รับเงินปันผล/ส่วนแบ่งกำไร
จากนิติบุคคล

✓ ผู้มีเงินได้มีภูมิลำเนา
ในประเทศไทย

ไม่ได้รับเครดิตภาษี

✗ ส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวม
(Mutual Fund)

✗ เงินปันผลจากสถาบันการเงิน
ที่มีกฎหมายเฉพาะ

✗ เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการ
ส่งเสริมการลงทุน (BOI)

สังเคราะห์ภาพรวม: เงินได้พึงประเมิน 8 ประเภท

ตามมาตรา 40(1) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากร

ประเภทที่ 1: เงินได้จากการจ้างแรงงาน

Financial Bank Financial Institution			
Payslip			
Name : Kru Onwara		Date : Payslip	
Position : Corporate		Onm๑r date : 15.03. 2024	
Period : 16-03-21 - 26-05-21			
Income Details		Deductions	
	บาท.		บาท.
เงินเดือน	2,500,000	ค่าเช่าบ้าน	40,000
ค่าจ้าง, ค่าวิชา	45,000	deduction	1,000
ค่ารถเช่า, เบี้ยเลี้ยง	16,000	บุตรภรรยา	-
โบนัส	18,000	ค่าเช่า	10,000
		บาทที่องค์กรหรือ	2,000
		อาหารที่ได้รับ	2,000
รวมเงินเดือน	2,600,000	Net Pay	278,900
ธนาคารออมสิน		บด๑๑๑๑๑๑๑๑	

รายได้หลัก

- เงินเดือน, ค่าจ้าง, เบี้ยเลี้ยง, โบนัส

หลังเกษียณ

- เบี้ยหวัด, บำเหน็จ, บำนาญ

สวัสดิการ (นับเป็นเงินได้)

- ค่าเช่าบ้านที่นายจ้างให้
- มูลค่าการอยู่บ้านฟรี
- เงินที่นายจ้างชำระหนี้แทนให้
- มูลค่าอาหารที่ได้รับ

ประเภทที่ 2: เงินได้จากหน้าที่/รับทำงานให้

ไม่ว่างานนั้นจะเป็นงานประจำ หรืองานชั่วคราว ก็เข้าข่ายประเภทนี้

1

- ค่าธรรมเนียม / ค่านายหน้า / ค่าส่วนลด

2

- เงินอุดหนุนในงาน / เบี้ยประชุม

3

- บำเหน็จ / โบนัส (จากการรับทำงาน)

4

- ค่าเช่าบ้าน / อยู่บ้านฟรี
- หนี้ที่ผู้จ่ายเงินชำระให้ (เนื่องจากตำแหน่งที่ทำ)

ประเภทที่ 3: ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเงินปี

1. ค่าแห่งก๊อดวิลล์ (Goodwill)

มูลค่าธุรกิจที่สูงกว่าราคาทรัพย์สิน (ชื่อเสียง/สิทธิพิเศษ)

2. ทรัพย์สินทางปัญญา

ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น

3. เงินปี/เงินรายปี

ได้จากพันธมิตร หรือคำพิพากษาของศาล

(จุดสังเกต: เป็นเงินที่ไม่ต้องใช้น้ำพักน้ำแรงหรือออกทุนใดๆ)

ประเภทที่ 4: ดอกเบี้ย และเงินปันผล (Investment)

ดอกเบี้ย (เงินฝาก, พันธบัตร, หุ้นกู้)

เงินปันผล / เงินส่วนแบ่งกำไร

เงินลดทุน / เงินเพิ่มทุน
(ที่ได้รับประโยชน์)

ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น

ประเภทที่ 5: การให้เช่าทรัพย์สินและการผิดสัญญา

3 Scenarios Framework

การให้เช่าทรัพย์สิน:
รายได้จากค่าเช่าปกติ

ผิดสัญญาเช่าซื้อ:
การรับเงินดาวน์หรือเงินผ่อน

ผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน:
ผู้ขายได้ทรัพย์สินคืนโดยไม่ต้อง
คืนเงินหรือประโยชน์ที่รับไว้แล้ว

ประเภทที่ 6: วิชาชีพอิสระ (Liberal Profession)

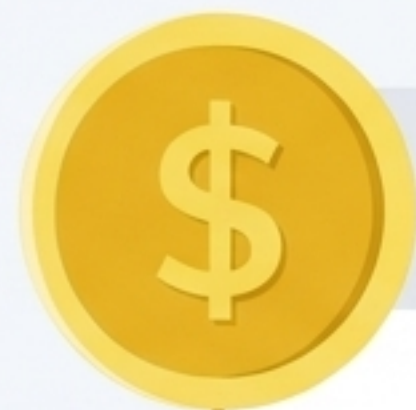
(ไม่มีมากกว่านี้ตามกฎหมาย)

1. วิชากฎหมาย
2. การประกอบโรคศิลปะ
3. วิศวกรรม
4. สถาปัตยกรรม
5. การบัญชี (วิชาชีพของเรา!)
6. ประณีตศิลปกรรม

ประเภทที่ 7: การรับเหมา (ที่ต้องลงทุนสัมภาระ)

เงื่อนไขสำคัญ: ต้องเป็นการรับเหมาที่จัดหา 'สัมภาระในส่วนสำคัญ' นอกเหนือจากเครื่องมือช่าง!

Examples & Exceptions

✓ สร้างอาคาร, ถนน, สะพาน
(รวมค่าวัสดุและค่าแรง)

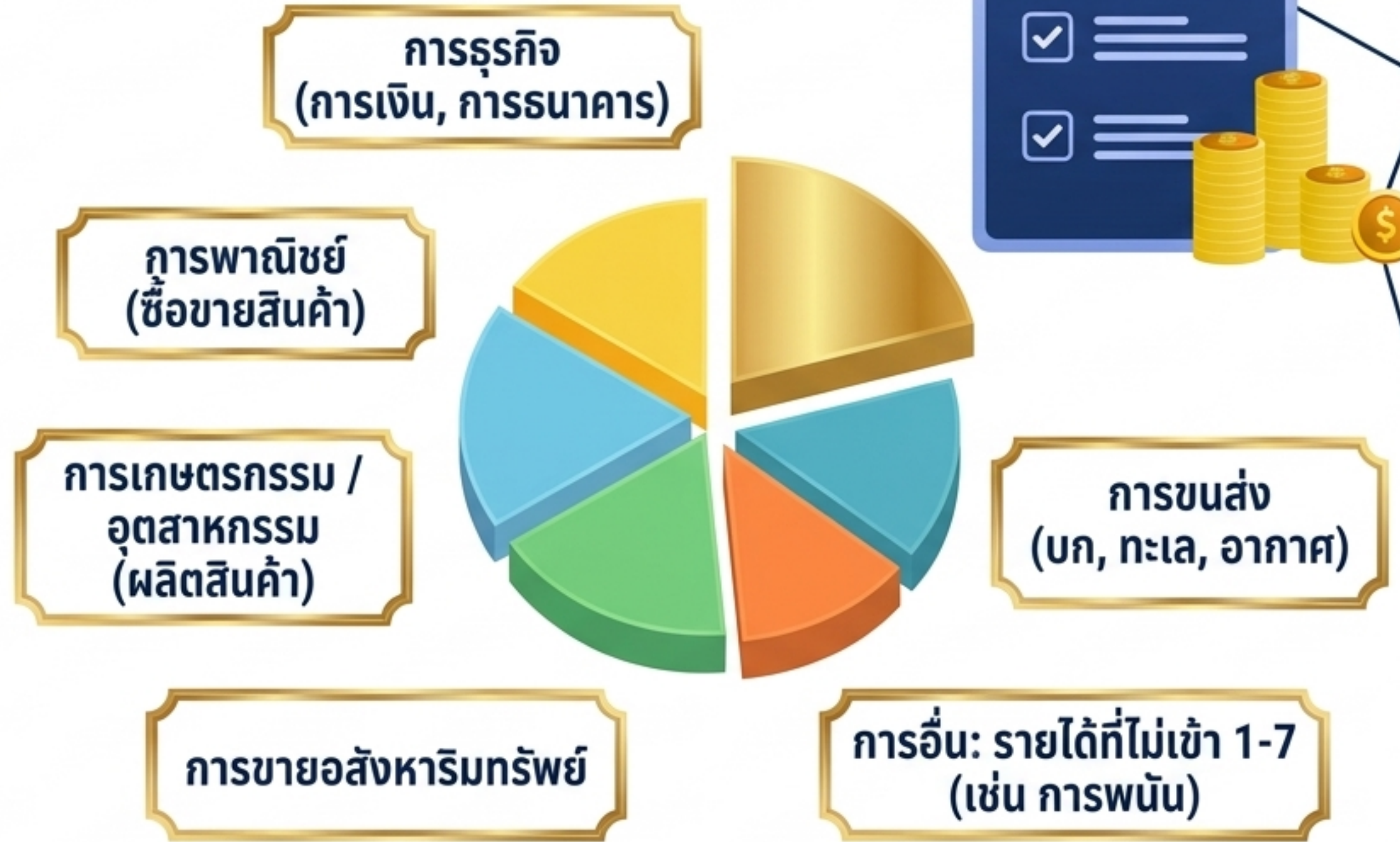

✓ สร้างตึกบนที่ดินผู้อื่นด้วยทุนตัวเอง
แล้วโอนสิทธิการเช่ารับเงินตอบแทน

✗ ข้อยกเว้น: หากรับเหมาเฉพาะ
'แรงงาน' อย่างเดียว จะไม่เข้าข่าย
ประเภทที่ 7 (จะกลายเป็นประเภท 2)

ประเภทที่ 8: ธุรกิจ, พาณิชย์ และการอื่นๆ

จบบทเรียนที่ 2 แล้ว! คุณสามารถแยกประเภทเงินได้ทั้ง 8 ได้อย่างแม่นยำ พร้อมลุยภาคคำนวณภาษีในบทต่อไป